

Forslag til forespørgselsdebat om den indsats fra samfundet med hensyn til tildeling af erstatningsboliger, der tilbydes de evakuerede beboere i Nuugaatsiaq og Illorsuit.

(Medlem af Inatsisartut, Karl-Kristian Kruse Siumut)

Først vil Inuit Ataqatigiit takke forslagstilleren Karl- Kristian Kruse for at stille dette forespørgselsdebat op.

Tsunamien i nord rystede og chokerede hele befolkningen og de følelsesmæssige efterrystelser ligger stadig og ulmer i befolkningens sind. Bekymringerne og de følelsesmæssige reaktioner i dagene under katastrofen har påvirket os alle så dybt, at det var svært at sætte ord på det følte.

De ramte helt ind til hjertet, da indbyggerne i Nuugaatsiaq og Illorsuit, der har levet tæt sammen i mange år fik deres liv rystet fra hinanden, da da deres bygderne blev lagt øde af naturens vældige kræfter i løbet af få øjeblikke.

Da tsunamien ramte Nuugaatsiaq og Illorsuit samlede hele befolkningens sig sammen, og egenhændigt startede for at hjælpe ofrene, og det er uomtvisteligt at vi må takke befolkningen for dette. Når vi som et samfund finder sammen, beviser vi, at vi rummer kæmpe kræfter, sammen.

Når vi i Inuit Ataqatigiit tænker velfærdssamfund, så ser vi et Grønland, hvor hjælp ydes til de der trænger. Vi tror på at vi kan fortsætte som et samfund, hvor vi har styrke til at hjælpe. Et stærkt samfund er kendetegnet ved, at det kan drage omsorg og yde hjælp til de, der har behov for det.

Ofrene for tsunamien der ramte Nuugaatsiaq og Illorsuit der har mistet deres har ejendele, et hjem de har følt tryghed, redskaber til erhvervene (båd, hunde, redskaber til fiskeri og fangst osv) har meget høje økonomiske værdier, og må anses for at være uundværlige i dagligdagen.

Ofrene i Nuugaatsiaq og Illorsuit mistede ikke bare deres håndgribelige ejendele, men de mistede også livsgrundlaget, de mistede de åndelige og et trygt liv der dannede grundlaget for et uundværligt værdigrundlaget for deres liv. Familierne i de to bygder, der har oppebåret deres tilværelse blev på en dag splittet.

Derfor er det vigtigt at sikre at indbyggerne fra Nuugaatsiaq og Illorsuit, der har mistet deres hjem, og livsgrundlag retfærdigvis ydes hjælp. Det er nødvendigt at Nuugaatsiaq og Illorsuit udvikles tilsvarende og ansvarligt.

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

Det er vigtigt at indbyggerne fra Nuugaatsiaq og Illorsuit får deres vante livsførelse tilbage ved at man genopfører Nuugaatsiaq og Illorsuit. Hvis de ødelagte huse og ejendele af værdi skal genopføres, så er vi glade for at man er ved at opføre nye huse, vi mener også at det er vigtigt at husene er konstrueret stærkt og opført sikre steder. Hvis det er muligt ville vi blive glade hvis husene kunne rejses længere oppe, da vi mener at det ikke ville være passende, da de således vil være fremtidssikret mod tsunamier.

Følelserne der ramte Grønland, da tsunamien ramte Nuugaatsiaq og Illorsuit den 17. Juni 2017 er langt fra ovre.

De fleste af familierne fra nævnte bygder, der blev ramt af tsunamien er blevet evakueret til Uummannaq.

Inuit Ataqatigiit har stor forståelse for, at det at blive evakueret fra den ene dag til den anden som følge af tsunamien har været meget stærkt for de ramte familier. Derfor mener vi fra Inuit Ataqatigiit at familierne, der blev ofre for tsunamien bør hjælpes så retfærdigt som muligt.

Inuit Ataqatigiit kan ikke acceptere at Naalakkersuisut ikke har levet op til lovningen om fritagelse for betaling i forbindelse med en midlertidig genhusning indtil varig beboelse. I nær kontakt med omtalte familier, er det kommet frem at de midlertidige genhusninger er at anse som genhusninger (som det jo er) og at de ikke skulle betale husleje for disse, men det blev ændret 1. november 2018 hvor de hurtigt blev ændret som værende lejere, det på trods af at de er midlertidigt placerede.

De fleste af omtalte familier er langt fra klar menneskeligt og økonomisk at kunne gennemføre dette, indtil nu er der familier, nogle med børn, der har fået udsættelsesvarsler fra INI A/S, og det uden genhusnings anvisninger.

Det meldes at det at få den oplevelse, når man ikke har kunne gøre noget ved ens situation som børnefamilie, har været meget stærk, nedbrydende for livslysten kombineret med følelsen af at mangel på livsgrundlag. De svaner og mangler det trygge varme hjem de havde deres bygder.

Fra Inuit Ataqatigiit støtter vi op om forslagstilleren, der i sit oplæg skriver at tsunamiofre der i forvejen ejede deres eget hjem ikke har fået et erstatnings hus som lovet. Vi kræver at Naalakkersuisut kommer med en redegørelse over familier, der som lovet ikke har fået erstattet deres huse- da familierne jo har krav på at have et hjem.

Inuit Ataqatigiit har stor forståelse for, at ikke bare enkelte familier, der er ofre for tsunamien har det svært i livet. Inuit Ataqatigiit accepterer ikke at ofrene føler sig ignoreret af Naalakkersuisut, dette tager vi særdeles seriøst.

Derfor siger vi til Naalakkersuisut, at Naalakkersuisut skal realisere det de har lovet.

Vi kræver at Naalakkersuisut forklarer sig nærmere om dette.